

WSTĘP

Myślą przewodnią podjętej w prezentowanym Biuletynie tematyki było spojrzenie, czy i w jakim zakresie procesy zarządzania zachodzące w polskich obszarach miejskich odpowiadają za wzywaniem współczesnych czasów. Czy władze gminne, konfrontowane z narastającą presją konkurencyjną wynikającą z globalizacji, potrafią działać społecznie odpowiedzialnie w szerszym ponadlokalnym kontekście? Władze miast i gmin wiejskich w obszarach funkcjonalnych realizują różnorodne zadania. Muszą zapewnić nie tylko odpowiednie warunki bytowe, ale podejmują wiele decyzji inwestycyjnych, skutkujących często dalekosiężnymi konsekwencjami. Rodzą się zatem pytania: czy podejmowane decyzje, a następnie działania są najkorzystniejsze w danych uwarunkowaniach przestrzenno-czasowych dla społeczności całego obszaru funkcjonalnego? Czy władze lokalne są świadome, że powinny działać zgodnie z zasadami społecznej odpowiedzialności? Przy braku wypracowanych mechanizmów społecznej kontroli oceny racjonalności działań władz, postawione pytania są w pełni zasadne. Z tego punktu widzenia każda dyskusja ogniskująca się na problemie *władze miasta – społeczna odpowiedzialność*, zapewne przyczynia się do usprawniania procesów zarządzania w strukturach miejskich. Przygotowana publikacja podejmuje w szerokim ujęciu temat społecznej odpowiedzialności w gospodarce przestrzennej, rozwoju miasta, rozwoju funkcjonalnych układów osadniczych. Wskazuje także na potrzebę podejmowania szerokich badań dotyczących odpowiedzialności administracji publicznej, ukierunkowanych na uzyskanie odpowiedzi, w jakim kierunku należy doskonalić system administracji publicznej w Polsce.

Publikowane opracowania zostały ujęte w trzech grupach tematycznych:

- 1) Odpowiedzialne zarządzanie – partycypacja społeczna.
- 2) Nowe kierunki i paradygmaty w zarządzaniu miastem.
- 3) Wybrane studia przypadków.

Pierwsza część publikacji zatytułowana *Odpowiedzialne zarządzanie – partycypacja społeczna* – zawiera opracowania koncentrujące się tematycznie wokół problemu uczestnictwa lokalnej społeczności w procesach decyzyjnych. W części tej znajdują się takie wątki, jak: partnerstwo terytorialne, współpra-

ca terytorialna, współzrządzenie w strukturach miejskich, istota społecznej odpowiedzialności w zarządzaniu przestrzenią, środowiskiem naturalnym, promowanie przedsiębiorczości itp.

Część druga pokazuje nowe kierunki i paradygmaty w zarządzaniu miastem, m.in. problematykę efektywności procesu podejmowania zintegrowanych decyzji dotyczących przyszłego sposobu organizacji miasta przez samoorganizujące grupy, wymogu powszechnego dostępu do informacji, tworzenia narzędzi typu *e-communities*, zastosowania infrastruktury ICT, zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego, wspólnotowego oraz rozwojowego i odpowiedzialności władz lokalnych w utrzymaniu tych obszarów bezpieczeństwa, zarządzania w miastach wyludniających się, relacji rządzący i rządzeni w kształtowaniu miejskich przestrzeni.

Trzecia część zawiera studia przypadków. Zaprezentowane przykłady dotyczą zarządzania w zakresie gospodarki odpadami w nowych uwarunkowanych prawnych, roli informacji przestrzennej w planowaniu przestrzennym, współpracy władz lokalnych z interesariuszami, oraz uwarunkowań i przemian struktur użytkowania gruntów.

Redaktorzy tomu mają nadzieję, że lektura przedstawionych prac spotka się z przychylnością czytelników. Będzie stanowić przyczynek do głębszych refleksji nad możliwościami udoskonalania procesów zarządzania miejskimi strukturami zgodnie z zasadami społecznej odpowiedzialności. Zakładamy również, że wiele zaproponowanych przez Autorów rekomendacji zostanie uwzględnionych przez praktyków/decydentów. Jeśli tak się stanie, będzie można uznać niniejszy tom za cenny przyczynek do wymiany myśli i poglądów, dotyczących kreatywnego myślenia o przyszłości polskich miast.

Tadeusz Markowski
Danuta Stawasz